

Månedens historie, oktober 2021: Livet i gården bag Smedegade 2 i 1913:

Erindring af Emma Faber Brandt, født Romlund.

Det var en stor rektangulær gårdsplads med toppede brosten og 2 ”das’er” Der var en rigtig pæn kontoragtig, lille bygning, hvor der var udsalg fra Jernstøberiet, så der lå altid jernstænger i gården. Ved siden af lå et bjerg af kul – eller koks, som var lager for J.A. Jensen.

Længere nede var en stor smuk lagerbygning med trappe op til en stor sal, hvor der blev holdt bryllupsfest. Underetagen blev anvendt som stalde for de mange hestekøretøjer, der holdt ind, når folk kom fra landet for at handle.

Når vi skulle ned til vores have, ca. ½ tdl. land, passerede vi bagsiden af gæstgivergården (Bredgade 8 – nu Algade 8) med kloakudløb lige ned i vores hindbær. Der var også en stor muret mødding med trælåger for.

Smedegade 2 (ca. 1989). Fotograf: Knud Fuusgaard.

Når bøgetræerne sprang ud, blev vi børn sendt ud med buketter af bøgegrene og pinseliljer til gamle, ensomme mennesker. Men vi måtte ikke tage imod penge, 5-ører, men hvad så, hvis de byder os småkager? Ja, så højst 3! fik vi at vide.

Bagsideindgangen til forretningen (Bredgade 10) bestod af store stentrin og over døren var anbragt en gammel malmklokke med en tyk snor i, så man kunne tilkalde folk til middag kl. 12, men også, hvis der var en løsgående hest eller hvis ”Sølle Søren” kom og sang russisk eller Zigeunere der sang Ramona eller andet spændende.

Helt tilbage i gården boede en af byens originaler, P. Huss. Man kunne skaffe sig adgang til hans hule, hvis man meldte sig som sælger af f.eks. Høstblomsten eller Dybbølmærket. Han var ikke hjemme, og dengang låste man ikke dørene, så her kunne vi med egne øjne se, hvad der gik rygter om, nemlig at hønsene gik omkring i hans seng og lagde æg – og andet. Seng er så meget sagt, der var kun sække og pjalter.

Pe' Huus

Engang stod der en barnevogn med et spædbarn i i vores gård. En stork, som boede et par tage derfra, opdagede antagelig det blanke i barnets øjne og hoppede op og angreb det. Da kom faderen i det samme – han blev så ophidset, at han tog ved storken og gav den et spark, så den røg langt væk og døde af det. Den blev smidt på møddingen, og P. Huus fik nys om det. Han kom ind i gården og bad, om han måtte tage den stork, der lige var død. Mor eller far spurgte ham, hvad han dog ville med den? ”Der ka’ blyv’ noen gode suppe a’ en” svarede han.

En af byens fruer blev efter sigende ret forbløffet, da Per Huus troppede op i hendes køkken og bad om at låne en suppegryde.